

ADVIES BIJ GEBRUIK VAN DE ASTMA GESPREKSLINIAAL

De Astma Gespreksliniaal is ontwikkeld door de IPCRG, de International Primary Care Respiratory Group; een organisatie van (kader-)huisartsen met speciale belangstelling voor COPD en astma. Het doel van de Astma Gespreksliniaal is om gesprekken te stimuleren over overmatig vertrouwen op kortwerkende beta₂-agonisten (SABA) om astma te beheersen. Wij zien overmatig vertrouwen op SABA als een wereldwijd probleem dat veel te weinig aandacht krijgt. Gesprekken hierover kunnen plaatshebben tussen artsen/zorgverleners en patiënten. We willen een beweging in gang zetten en als onderdeel daarvan hebben we één-op-één-gesprekken uitgeprobeerd in vier landen: tussen zorgverleners met interesse in astma en vakcollega's onderling, en tussen mensen met astma en zorgverleners. Probeer het ook en merk hoe u de Gespreksliniaal kunt gebruiken om een gesprek over overmatig vertrouwen op SABA op gang te brengen.

Deze richtlijnen bevatten mogelijke stappen en vragen die u kunt stellen als u de Astma Gespreksliniaal gebruikt. Pas uw woordkeuze aan naar de persoon met wie u praat. Meer informatie over het gebruik van de Astma Gespreksliniaal is te vinden op www.ipcrg.org/AsthmaRightCare.

LET OP

Sommige inhalatoren bevatten geen 200 inhalaties. Controleer daarom het aantal inhalaties in de inhalatoren die u voorschrijft/uitgeeft en pas uw uitspraken daarop aan.

Veel succes met uw gesprekken met de Astma Gespreksliniaal en bedankt voor uw deelname aan het programma. Deel alstublieft uw opmerkingen, suggesties en feedback met projectsupport@theipcrg.org.

Het Asthma Right Care Team

Juli 2020

MEER INFORMATIE

International Primary Care Respiratory Group (IPCRG)– Asthma Right Care

www.ipcrg.org/asthmarightcare

Vereniging Nederland Davos: Astma fact check:

<https://nederland-davos.nl/kennis/ziektebeeld/astma-factcheck/>

Week van de Longen 2019 – Baron et al. over SABA gebruik in Nederland:

<https://www.weekvandelongen.nl/nl/abstracts/over-60-of-dutch-asthma-patients-report-using-sabas-more-than-two-times-a-week-which-is-associated-with-high-exacerbation-frequency>

“Er zijn veel astmapatiënten bij wie de astma niet voldoende onder controle is. Deze patiënten vertrouwen voornamelijk op de noodmedicatie in plaats van de dagelijkse onderhoudsmedicatie. Zij behandelen de astma niet voldoende en blijven klachten ervaren.” [Baron et al.]

“62% van de patiënten gebruikt de noodmedicatie vaker dan aanbevolen in de richtlijnen en patiënten die ≥ 3 keer per week noodmedicatie gebruiken, hebben meer longaanvallen dan patiënten die minder noodmedicatie gebruiken.” [Baron et al.]

De internationale astma-richtlijnen (GINA 2020, www.ginasthma.org) waarschuwen tegen overmatig vertrouwen op SABA en wijzen op het belang van inhalatiecorticosteroiden bij de behandeling van de ontstekingsziekte astma.

Deze gespreksrichtlijnen komen voort uit de pilots van Asthma Right Care. Ze zijn adviserend en bedoeld voor algemeen gebruik. Ze moeten niet worden beschouwd richting gevend voor specifieke gevallen. Zorgverleners moeten vertrouwen op hun eigen professionele oordeel en rekening houden met lokale of nationale afspraken en richtlijnen. Deze gespreksliniaal is niet bedoeld om persoonlijk medisch advies te bieden en kan op geen enkele wijze de adviezen van de eigen arts vervangen. De gespreksliniaal moet niet worden beschouwd als klinische begeleiding of diagnostiek. IPCRG ontving financiering van AstraZeneca om Asthma Right Care te ontwikkelen.

ADVIES BIJ GEBRUIK VAN DE ASTMA GESPREKSLINIAAL

OPTIE 1

ALS U DE PATIËNT AL KENT

STAP 1

Geef de patiënt de Astma Gespreksliniaal en vraag hem/haar om met de schuif de volgende vragen te beantwoorden:

1. In de afgelopen 4 weken, hoeveel keer per dag hebt u uw blauwe inhalator* gebruikt?
2. Hoeveel gebruik van de blauwe inhalator*, vindt u acceptabel en wanneer wilt u met een arts/zorgverlener overleggen?

OPTIE 2

BIJ IEMAND DIE U NOG NIET KENT

STAP 1

Informatie verzamelen (verkenkende vragen die u kunt stellen)

- Introductie – Hallo, mijn naam is... Ik zou graag met u willen praten over het gebruik van kortwerkende luchtwegverwijders (SABA) bij astma.
- Wat weet u over SABA-gebruik bij astma?
- Gemiddeld genomen, hoeveel SABA-inhalatoren gebruikt u (patiënt) / schrijft u voor (arts) / verstrekt u (apotheek) aan een individuele patiënt? [U kunt afwachten welke tijdseenheid de ander kiest of u kunt ervoor kiezen om zelf al te vragen 'per jaar/kwartaal'.]
- Bij gebruik van hoeveel SABA-inhalatoren of -inhalaties zou u bezorgd worden?
- Wat maakt dat u dat aantal noemt?
- Wat is volgens u het probleem met overmatig vertrouwen op SABA? (Bij twijfel: z.o.z. bij 'Meer informatie')
- Hoeveel keer per week zou iemand bij wie de astma goed onder controle is de SABA gebruiken, denkt u?

STAP 2

Uitleg en vragen voor verdere discussie

Bijvoorbeeld als ze de schuif verplaatsen naar 6 in een jaar.

- U geeft aan: 6 inhalatoren in een jaar. Dat zijn 23 inhalaties per week; meer dan 3 per dag.
- Wat vindt u daarvan, als u dat zo ziet?
- Zojuist zei u dat u bij 8 inhalaties per week met uw arts/ zorgverlener zou willen overleggen. Zou u iets willen veranderen nu u deze liniaal hebt gezien?
- Wat vindt u ervan om herhaalrecepten te hebben voor de blauwe inhalator?*

STAP 2

Laat de Astma gespreksliniaal zien

(Zoek de aandacht van degenen die zich minder bewust zijn van de werkelijke hoeveelheden). Bijvoorbeeld, als ze zeggen 6 inhalatoren per jaar.

- Het Astma Right Care Team heeft een astma gespreksliniaal ontwikkeld. U zei dat u normaal gesproken 6 inhalatoren per jaar zou voorschrijven/verstrekken. Dat komt overeen met 23 inhalaties per week, ofwel meer dan 3 inhalaties per dag.
- Wat vindt u daarvan, als u dat zo ziet?
- Zojuist zei u dat 8 inhalaties per week u zorgen zou baren. Zou u iets willen veranderen nu u deze liniaal hebt gezien?
- Wat vindt u van herhaalrecepten voor SABA?

* Gebruik de term die uw patiënt kent, bijv. blauwe inhalator / noodmedicatie / zo nodig medicatie / (kortwerkende) luchtwegverwijder / SABA / salbutamol / terbutaline.

OPTIE 1 EN 2

STAP 3

Draai de Astma Gespreksliniaal om, om de achterkant te laten zien en een nieuw gesprek over motivatie te voeren.

Schuif om te beginnen de kaart helemaal in de hoes.

Kijkend naar uw antwoord van zojuist (gekozen gebruik van blauwe inhalator* waarbij u met een arts/zorgverlener zou willen overleggen):

1. Hoe belangrijk vindt u het dan om dat overleg met de arts/zorgverlener te hebben?

Geef dit aan met de schuif. Wat maakt dat u dit getal kiest? Wanneer zou het getal hoger worden?

2. Met hoeveel vertrouwen zou u een gesprek aangaan om het gebruik van de blauwe inhalator/SABA* te verminderen?

Geef dit aan met de schuif. Wat maakt dat u dit getal kiest? Wanneer zou het getal hoger worden?